

# In beeld en onder de loep

In deze vaste rubriek zetten we een regio, project of soort uit de provincie Antwerpen in de kijker. Ook nieuwe initiatieven behoren hiertoe. Wens je als natuuronderzoeker, conservator (beheerder) of landschapsontwikkelaar je werkingsgebied, project of werkgroep onder de aandacht te brengen bij onze lezers, geef ons dan een seintje (e-mail: [ankona@provincieantwerpen.be](mailto:ankona@provincieantwerpen.be)).

## Spinicornis, de werkgroep landpissebedden

Gert Arijs, tekst en foto's, e-mail: [opwijk@gmail.com](mailto:opwijk@gmail.com) of [gert@spinicornis.be](mailto:gert@spinicornis.be)

Eind 2014 besloten enkele JNM'ers en enkele Oude Sokken hun vroegere liefde weer op te rakelen en werd een werkgroep opgericht rond landpissebedden, Spinicornis. Pissebedden zijn erg interessant: het zijn één van de belangrijkste verwerkers van organisch materiaal en hebben door hun vreetgedrag ook een belangrijke invloed op paddenstoelen/schimmels.

Op termijn is het de bedoeling om met Spinicornis een nieuwe verspreidingsatlas met actuele gegevens van de pissebedden van België te maken.

Omdat het inventariseren nogal wat werk vraagt (bijna vierhonderd 10x10 km-hokken moeten bezocht worden in verschillende biotopen per hok), gaat Spinicornis elke maand op excursie. Intussen zijn al een 100-tal hokken geïnventariseerd! Zo hopen we ons doel te bereiken in 2020.

Je kan gemakkelijk aansluiten op één van de excursies, en zal de 35 soorten in België snel leren kennen. Beginnen met pissebedden is dus eenvoudig. De meeste soorten kan je gewoon met een degelijke loupe in het veld determineren. Ook vind je door stronken of stenen om te draaien of door strooisel te doorzoeken al heel wat dieren. Een vijftal soorten komen zowat overal voor, anderen eisen een gerichtere zoektocht. Redelijk wat soorten hebben een typisch habitat, zoals de kust, oude bossen, composthopen en begraafplaatsen. Dus ook plekken met veel menselijke invloeden zijn geschikt voor heel wat mooie pissebedden!

Voor wie graag grondig te werk gaat kan met een zeef en bijbehorende trierbak aan de slag. Strooisel en compost doorzoeken kan met een zeef een stuk efficiënter en het is de beste manier om er de erg kleine soorten ook te vinden. Er zijn namelijk een aantal soorten die slechts

2 à 5 mm groot worden en meestal er een ondergronds bestaan op na houden. Voor deze kleine soorten is genitaal onderzoek meestal ook onontbeerlijk. En zo worden de kleinste soorten snel specialistenwerk omdat de genitaliën best uitgerepareerd worden en een referentiecollectie hierbij ook handig is. Maar laat dit niemand tegen houden om eens een minuscuul pissebedje onder de loupe te houden en te genieten van hun wonderlijk voorkomen. De kleuren en knobbels die ze hebben zijn prachtig!

Alle excursies worden aangekondigd op onze website [www.spinicornis.be](http://www.spinicornis.be) en waarnemingen (lieft via foto!) kunnen rechtstreeks ingevoerd worden op [spinicornis.waarnemingen.be](http://spinicornis.waarnemingen.be). Er is ook een Facebook-pagina waarop foto's en excursieverslagen verschijnen. Op de Spinicornis-website kan je trouwens een zoekkaart, determinatietabel, foto's en uitleg terugvinden van de in België voorkomende soorten.

### Onze volgende excursies:

**Zondag 2 oktober:**

**Kempen (info: [pallierter@spinicornis.be](mailto:pallierter@spinicornis.be))**

**Zaterdag 22 oktober:**

**Huppaye (info: [gert@spinicornis.be](mailto:gert@spinicornis.be))**

**Zaterdag 10 december:**

**Ronse (info: [pepijn@spinicornis.be](mailto:pepijn@spinicornis.be))**

**Zaterdag 14 januari:**

**Kempen (info: [gert@spinicornis.be](mailto:gert@spinicornis.be))**